

Егувчилар тўпланадиган энг ёмон таом

15:01 / 07.07.2020 7679

Майит чиқган хонадоннинг қўшнилари, ёру дўстлари ёки майитга алоқадор кишилар учун мустаҳаб бўлган Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам айтган сўзларини амалга ошириш ҳамон суннатлигича қолган.

Инсонлар аслида вафот этган хонадонга таом тайёрлаб боришлари керак. Чунки майит чиқган хонадон эгалари, яъни унинг аҳли аёллари, ўғил-қиз ва фарзандлари таом тайёрлашга бўш вақтлари ҳам, хоҳишлари ҳам бўлмайди. Уларга ҳабибимиз Мустафо соллаллоҳу алайҳи васаллам айтганларидек, уларни машғул қиласидиган оғир мусибат етган.

Лекин уйда ёш болалар бор, улар очиқиб таомга эҳтиёж сезадилар. Исломнинг самоҳати ва Пайғамбар хулқининг тақозоси шуки, майит чиқган хонадонга қўшнилар ва унинг ёру-дўстлари аҳамият бериб, таом тайёрлаб, мусибат етган хонадонга олиб боришга чақиради.

Афсуски, бугунги кунда ҳаммамизга маълум бўлган воқелик Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам насиҳат қиласидиган қўрсатмага аксар ҳолатларда тамоман тескари бўлаётганини қўрсатиб турибди. Шунингдек, майит эгалари марҳумни жанозага тайёрлашдан кўра кўпроқ дастурхон безаш билан машғул бўладилар. Майитни қабрга қўйиб келгандан сўнг мусийбат етган хонадон тайёрлаган таомларни ейиш одатга айланиб улгурган.

Аслида егувчилар тўпланадиган ушбу таомдан ёмонроқ таом борлигини билмайдилар.

Биринчидан, Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам насиҳат қилган суннатга мутлақо зид ва унга қарши чиқиш.

Иккинчидан, ушбу таомни тайёрлаш нафақат исломий хулқга, балки инсоний ахлоқларга ҳам тўғри келмайди.

Учинчидан, кўпинча ушбу дастурхонга майит қолдириб кетган меросдан ишлатилади. Майитдан қолган мерос меросхўрларнинг мулкига айланади. Кўпинча меросхўрлар орасида норасида болалар ҳам бўлади. Гарчи бу ерда норасида етимлар бўлмасада, меросхўрларнинг баъзилари рози бўлиши ва айримлари рози бўлмаслиги мумкин. Шу жиҳатдан майит эгалари томонидан тайёрланган ушбу таом егувчилар тўпланадиган энг ёмон таом саналади. Чақирилган одамларни қандай қилиб ушбу таомга келаётганларини ва ундан танаввул қилишга журъат топаётганларини тушуна олмайсан киши.

Биз бу ёмон одатни тўхтатишга ва одамларни Пайғамбаримиз суннатига қайтаришга бор кучимизни сарф қилишимиз лозим.

Лекин баъзи одамлар «Бу ерда норасида гўдак болалар йўқ, бу таомни барчага мувофиқ келадиган тарзда тайёрланган», - дейдилар. Гарчи улар айтиётганидек тайёрланган бўлса ҳам бу таом Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам насиҳатларига мувофиқ эмас.

Улар бу ишни нима учун қиласидилар? Улар ўзларининг урф одатларига таслим бўлганлари учун қиласидилар. Агар шундай қилмасалар одамлар уларни «Ҳеч нарса қилмади, ўзи булар баҳилда, шунинг учун қилмаган», деб гапирадилар. Шу сабаб мажбурликдан ушбу таомни тайёрлайдилар.

Эй дўстларим, сизни ушбу одатни йўқотишга, имкон қадар бор кучингизни сарф қилишингизга умид қиласиз. Чунки, бу жирканч ва бемаъни одатдир.

Биз саййидимиз Мустафо соллаллоҳу алайҳи васалламнинг сийратларини амалга ошириш учун бор имкониятимизни ишга солишимиз лозим.

Муҳаммад Саъид Рамазон Бутий

Абдуллоҳ Ғуломов таржимаси